

Η ΕΥΤΕΡΗ,

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Τόμος Γ'.

Φυλλάδ. 55.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1849.

Η ΕΡΗΜΟΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΙΑΚΩΒΟΥ ΑΡΑΓΓΩ.

(Συνέχεια. Ἴδε Φυλλάδιον 54.)

Θ'.

Σιμούν.— Ἀρτικατοπτρισιμός.

Ἄδρα γλυκεία τῆς ἄρκτου ἐδρόσισε τὴν ἀτμοσφαιραν. Πρώτην φοράν, κατὰ τὴν ὀδοποιρίαν μας, εὐρέθημεν ἠναγκασμένοι νὰ σκεπασθῶμεν τὴν νύκτα, καὶ ἀνεπνέομεν δι' ὄλων τῶν πόρων μας τὸν πρῶτον τοῦτον ἀσπασμὸν θερμοκρασίας, ἀγγελλούσης ἡμῖν τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς Μεσογείου. Ἐκαστος ἔχαιρε διὰ τὴν εὐτυχίᾳ ταύτην ὀδοποιρίαν, διότι ὀλίγους ἔξ ἡμῶν κατέφαγεν ἡ ἔρημος. Ἡ ζωὴ ἀνεγεννήθη ἐν μέσῳ ἡμῶν, καὶ ἀνήσυχοι συνωμίλου μεταξὺ τῶν μυστικῶν καὶ ἄνευ συνεχῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν ἔνα ἐξιγνιάσῃσι τὰ μυστήριά του.

Τὰ πτηνὰ ἐπέτων ἐπὶ τῶν κεφαλῶν μας μετ' ἀσυνήθιστου ταχύτητος, ἀφίροντα κραυγὰς τρόμου ἅπαντα διευθύνοντο πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος καὶ δὲν ἦν δύσκολον νὰ μαντεύσῃ τις, ὅτι μέγας κίνδυνος ἠπέλει τὴν ἡσυχίαν των.

Ἐντούτοις οἱ ἀστέρες ἔστλθον μετὰ πλείονος λάμψεως, ὁ ὀρίζων ἦτο πλέον διαφανής, καὶ ἡ ἡμισέληνος ἐξηφανίζετο ἐκεῖ κάτω, ἐντὸς ἀτμοῦ διαυγούς, καὶ ἡ αὐρα ἐπνεεν εὐώδεις καὶ τακτική. Ἄλλ' οὐαί! τοιαυτὴ εἶναι καὶ ἡ ἡσυχία τοῦ ὄφρου, ὅταν διακόπη αὐτὴν ἡ κραυγὴ τοῦ θύματος, τοιαυτὴ εἶναι ἡ σιγὴ τῶν κυμάτων, ὅποταν ἡ τρομερὰ ἀμπωτις μέλλῃ νὰ σηκώσῃ αὐτὰ μέχρι νεφῶν.

Ἡ ἡμέρα ἀνέτειλε. Τὰ πάντα μετεβλήθησαν ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ περίε· ἵπποι καὶ κάμηλοι στρέφονται πρὸς τὴν δύσιν καὶ κροαίνουσιν ὡς ἂν κατεβίθρωσκε αὐτὰς ὑπόγειόν τι πύρ.

Σιμούν! σιμούν! σιμούν!

Ἡ ὀλεθρία αὕτη λέξις ἀντήχησε! . . .

Ὁ ἥλιος ὑψοῦται, πλατύνεται καὶ φαίνεται σταματῶν. Εἶναι δίσκος παμμεγέθης, δὲν ἀτενίζει ὁ ὀφθαλμὸς χωρὶς νὰ σκοτισθῇ, ὁ ὄγκος του εἶναι ἐρυθρὸς καὶ οἰνοεῖ ἀκαταπαύστως διαπερῶμενος ὑπὸ ταινιῶν ὑπερύθρων, ὁμοίων μὲ τὰς ἀστραπάς ἐκείνας, αἵτινες διαλάμπουσιν ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαιρας, ὅταν εἶναι αὕτη αἰθρία καὶ διαφανής.

Περίε αὐτοῦ σκιαγραφοῦνται τακτικαὶ καὶ εὐθύγραμμοι ζῶναι ἰόχροοι, κυαναὶ καὶ πελιδναί· καὶ κάταθεν, φλογεράς, ὡς πυρεῖα, βλέπετε κορυφὰς, ὀξείας, διατετημημένας, φανταστικὰς, πλεούσας εἰς

ώκεανόν πυρός, ἐν ᾧ φαίνονται μέλλουσαι νὰ βυθισθῶσιν.

Αἱ φοβεραὶ αὐταὶ ἀνωμαλίαι εἶναι ὄγκοι παμφλογυγάδεις, ὧν τὰ σκότεινα πλευρὰ περικλείουσι τὸν λαίλαπα, ἔτοιμον νὰ ἐκραγῇ. . . Ὁ λαίλαψ διασπᾷ αὐτὰ ἐπὶ τέλους. . . Ὁ μέγας φωστὴρ ἐπισκιάζεται. . . ὁ ὀρίζων περιστέλλεται. . . ὁ οὐρανὸς ἀναφλέγεται, ἡ γῆ τρέμει καὶ ἡ καταγίγς φθάνει λάβρος ὡς ὁ ἀερόλιθος. Αὐτὴ πίπτει, ἐκτείνεται, σὺρει ἀνάρπαστα τὰ ὄρη, τὰ φυτά. Ἐγγώνουσι τὰς κοιλάδας, μεταβάλλει τὴν ὄψιν τοῦ ἐδάφους, ὅπερ σαίρει, μαστιγοῖ, ἀνωρῦττει ἀνατρέπει καὶ ἐπὶ τέλους γίνεται ἐξουσιαστικὴ, τρομερὰ, κυρίαρχος. Τὰ πάντα πίπτουσι, τὰ πάντα κύπτουσι ἐνώπιόν της, διότι δὲν ἔλεοῖ κανένα, διότι γιγᾶ μετὰ δάκρυα τοῦ τρόμου, μετὰ τὴν ἀπόγνωσιν τῆς ἀγωνίας.

Ἡ ἀδάμαστος αὐτὴ κυρίαρχος ζητεῖ τὸ ἀπειρον· θέλει ἐρείπια, ζητεῖ πτώματα νὰ καταβροχθίσῃ καὶ διασπείρει τὸ πένθος, τὸ σκότος καὶ τὸ χάος.

Ἴδου αὐτὴ! Ἡ συνοδία μας νομίζει ὅτι ἤγκικεν ἡ ὑστάτη ὥρα της. Ἦλθε μετὰ τοὺς σωροὺς τῆς ἄμμου, πληττούσης τὸ σῶμα, καὶ καιούσης αὐτὸ ὡς ὁ ἡλεκτρικὸς σπινθήρ. Ἡ φωνὴ αὐτῆς εἶναι συριγμὸς, εἶναι κραυγὴ ἀπαίσιος ἢ πνοῆς της, ὁσμὴ θειώδης, πνίγουα ὑμᾶς. Δὲν τολμᾷ τις νὰ ἐμβλέψῃ εἰς αὐτὴν, γονατίζει διὰ νὰ τὴν ἀποφύγῃ. . . Ὁ! φυλάχθητε, διότι ἡ συσσωρευμένη ἄμμος θέλει σᾶς περικαλύψει ὡς σάββανον νεκρικών.

Αἱ κάμηλοι τὸ γνωρίζουσι καὶ κροαίνουσι διὰ νὰ μὴ ἐνταφιασθῶσι ζῶσκι, συσφιγγόμεναι ἢ μίᾳ πλησίον τῆς ἄλλης. Ἀναβαίνουν, ἀναβαίνουν πάντοτε, ἦσαν εἰς τὴν κοιλάδα, ἦδη εἶναι ἐπὶ τοῦ λόφου, ὅθεν κατέρχονται ταχεῖαι, ὠθούμεναι ὑπὸ τοῦ ὀρμητικοῦ ἀνέμου.

Ποῦ εἶναι αἱ σκηναί, αἱ ζωοτροφίαι, οἱ ἵπποι; Ποῦ οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες ἦλθον νὰ ἀψηφίσωσιν τὴν ἔρημον; Θέλετε εὔρει τινας, ἀλλὰ συντετριμμένους καὶ ἠκροτηριασμένους, χωρὶς δύναμιν, χωρὶς ἐνέργειαν, χωρὶς ἐλπίδα. . .

Ἡμέρα εἶναι ἡ νύξ; Τί πρὸς ὑμᾶς; οἱ ὀφθαλμοί σας εἶναι κεκλεισμένοι, ἄλλως θέλει κατακαύσει αὐτοὺς ἡ ἄμμος. Ἐν τούτοις αὐτὴ στροβιλεῖται, καταπίπτει καὶ πάλιν στροβιλεῖται, περιμένουσα τὴν ἀκινήσιάν της, εἰς ἣν εἶναι προωρισμένη. Μόνη σωτηρία σᾶς μένει, ἐν μέσῳ τῆς τοιαύτης καταστροφῆς, ν' ἀφεθῆτε εἰς τὴν διάκρισίν της, νὰ περιμένετε καὶ νὰ προσεύχεσθε.

Ἀλλὰ ὁ σιμοὺν παρῆλθεν,
Ἀνατρέψασα τὰ πάντα

Ἐπέσεν ἡ καταγίγς,
Καὶ ἡ ἴβις μόνη ἦλθεν,
Εἰς τὴν ἔρημον πετώσα

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιγῆς.

Ἄν δ' ἐπὶ τῆς φαικαλαίας
Σκηνῆς ταύτης ὁ Θεός

Ρίψῃ αὖριον τὸ ἐλέμμα,

Θὰ ἰδῇ τὰς πειναλαίας

Τιγρεῖς, σκάπτουσαι τὸ χῶμα

Νὰ μεθίσκωντ' εἰς τὸ αἶμα.

Ἐμετρήθημεν. . . Καταστροφή! Σχεδὸν ὅλοι οἱ αἰθίοπες ἀνάρπαστοι ἐγένοντο ὑπὸ τῆς ἀνεμοζάλης. Ἐξ ἄράβων βυθισμένον εἰς τὴν ἄμμον ἐφαίνοντο μόνον τὰ συνεσπασμένα ὑπὸ τοῦ πόνου ἄγρα' δύο κάμηλοι καὶ τέσσερες τῶν ῥωμαλιωτέρον ἵππων ἔκειντο ἀκίνητοι κατὰ γῆς. Τὰς σκηνὰς ἀνῆρπασεν ὁ σιμοὺν, οἱ ἄσχοι καὶ αἱ ζωοτροφίαι δὲν ἐπανευρίσκονται καὶ μίᾳ δραμᾶς, ἐκείνη ἣτις πάντοτε προηγείτο τῆς συνοδίας, μικρὸν μετὰ τὴν καταστροφὴν, κυριευθεῖσα ὑπὸ Πιργος, ὤμωσε πρὸς τὴν ἔρημον μετὰ ταχύτητα θέλουσ χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ σταματήσῃ αὐτὴν ὁ ἦχος τῆς σάλπιγγος, εἰς δὲν ὑπήκουε πάντοτε.

Σκάπτοντες τὸ χῶμα εὔρομεν τὴν μητέρα ἐκείνην τὴν παραδοκοῦσαν καὶ ἀφωσιωμένην, περὶ ἧς σᾶς εἶπον, ἐνταριασμένην ὑπὸ βαρῦ σάββανον ἄμμου καὶ προφυλάττουσαν διὰ τοῦ σώματός της τὰ ἄψυχα, ὡς αὐτὴν, τέκνα της.

Ἐγὼ δέ, ὅστις εἶχα τὴν φροντίδα νὰ καλύψω τὸ πρόσωπόν μου διὰ προσώπειον ἀπὸ λεπτὸν ὕφασμα κατεσκευασμένου, χρεωστῶ τὴν σωτηρίαν μου εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ πνεύματός μου καὶ διότι ἐκρεμάσθην εἰς τὸν λαιμὸν μιᾶς καμήλου τῆς ὁποίας ἐμιμούμην τ' ἀναπηδήματα. Ἦμην συντετριμμένος, ἠρανισμένος, καὶ ἂν ἡ καταγίγς διήρκει στιγμᾶς ἐτι τινας, ἀπληρόμην κ' ἐγὼ μετ' αὐτῆς, καὶ δὲν ἤθελον ὑπάρχει σήμερον ὅπως σᾶς διηγηθῶ ταῦτα.

Ἀφοῦ τὰ λείψανα τῆς συνοδίας συνηθροίσθησαν, ἐπαύθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ τάξις καὶ ἀνεκτέταμεν τὰς δυνάμεις μας διὰ τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ἀσφαλείας, ἐπαυλαύθημεν τὴν πορείαν μας πρὸς ἄρκτον καὶ ἦν θλιβερόν τὸ θέαμα, τὸ ὁποῖον παριστώμεν. Ἐκεῖ κάτω πτώματα καλυπτόμενα ὑπὸ τῆς ἄμμου· ἐδῶ θύματα ἀπέρα μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπῆρχον ἀδελφοί, μητέρες, φίλοι ἀφρωσιωμένοι καὶ ἐν μέσῳ ἡμῶν χαρὰ ἀχαρίς.

Δὲν ὠμιλοῦμεν μεταξὺ μας, ἐβλεπόμεθα μὲ στυγρὸν καὶ ἀπελπιστικὸν ὄμμα· ἡ καταγιγίς διήρκεσαν ἕως καὶ ἡμεῖς διετρέξαμεν δεκαπέντε λεύγας ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας φλογεροῦ ἡλίου.

Τὴν νύκτα ἀνεπνεύσαμεν, καὶ ἐπιπεσόντες εἰς τὰ λείψανα τῶν ζωοτροπιῶν μας μετ' ἀπληστίας ἀπεριγράπτου, ἀπεκοιμήθημεν ἔπειτα, καὶ ὁ εὐεργετικὸς οὐρανὸς ὑπὸς μᾶς ἐσυγχώρησε νὰ λησμονήσωμεν ἐπὶ τινος στιγμῆς τὰς συμφορὰς τοῦ ταξιδίου.

Κατὰ τὴν ἔγερσίν μας, ἠκούσαμεν κνυζηθμοὺς μακροθῆν ἐρχομένους καὶ ὑποκώφους ὠρυγμοὺς, ἀλλ' ὁμοῦ δὲν ἤλθον νὰ μᾶς διαταραξῶσιν οἱ πάνθηρες, αἱ τίγρεις καὶ οἱ λέοντες, διότι ἐγώριζον καὶ αὐτοὶ ὡς καὶ οἱ κόρακες, τοῦ ἔκειτο ἀσφαλέστερον ἡ ἕσρα των.

Τὸν αὐγὴν, ἔλαφρά τις ὀμίχλη μᾶς ἐκόμισεν ὀλίγην δρόσον, ἡ πάχνη εἶχεν ὑγράνει τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς καὶ μᾶς ἐφάνη ὅτι μετεθάλαμεν κλίμα.

Ἡ ἄμμος τῆς ὁδοῦ, ὡς ἂν ἡ ἔρημος ἔχη ὁδόν, μᾶς ἐφάνη στερβώτερά, ἦτον καυστική. Τα πτηνὰ ἤλθον πλέον πολυάριθμα καὶ ἐπέτων περὶ τῆμῶν, καὶ ἀνηρωρίσαμεν περιχαρῶς ὅτι τέλος πάντων εἰσερχόμεθα εἰς τὴν πετρώδη χώραν, ἧτις προηγεῖται τῆς τῶν χαμοδένδρων καὶ τῶν βάτων.

Ὁ, τῆς ἀπροσδοκίτου καὶ ἀνεκλαλήτου χαρᾶς! ἐπειρώσαμεν τὴν ἔρημον, δὲν ἔχωμεν πλέον νὰ φοβῶμεν κινδύνους, νὰ καταληφθῶμεν ὑπὸ τοῦ σιμοῦν, νὰ πολεμήσωμεν κατὰ τῶν θηρίων, νὰ ὑποστῶμεν τὴν καταβιβρώσκουσαν δίψαν.

Ὁ οὐρανὸς περιφορᾶσται καὶ κυματοῦται χαρίης. Ἐκεῖ κάτω ἐγείρονται κατάσκιαι λόφοι, σκιαδὲς τερπναὶ, πρασιναῖδες, ὑπὸ τὰς ὁποίας μᾶς ἀναμένει ἡ ἡσυχία, ἡ εὐτυχία καὶ ἡ λήθη τῶν βασάνων!

Ἰδέτε ὁποία φύσις μεγαλοπρεπῆς ἐκτυλίσεται ὑπὸ τὰς ὄψεις σας! εἶναι μαγικὴ, ὠραία, ἀπειροσὴ ἡ ἐνώπιόν σας χώρα. Ἐκτείνεται, κοσμεῖται κατὰ πᾶν θῆμα ὑπὸ νέων καλλονῶν, χρωματίζεται διὰ νέων χρωμάτων, ποικίλλεται ὑπὸ πτηνῶν παντοίων, καὶ ὀπιθεῖ αὐτῆς, εἰς βραχεῖαν ἀπόστασιν, ἡ θάλασσα, ἡ θάλασσα μὲ τὰ διαυγῆ αὐτῆς κύματα, τὸν φλοισβόν τῆς, τὰ πλοῖά τῆς καὶ τὰς αὔρας τῆς.

Βλέπετε λοιπόν, ὅτι ἡ ἔρημος δὲν εἶναι τάφος δι' ὄλους, ὅτι εἶναι πολλάκις καὶ ἀνταμοιβή τις καὶ παρηγορία.

Ὁ! τὴν φερόν ταύτην εὐλογοῦμεν τὸν Ἰψιστον, τὸν καταπαύσαντα τὰς βασάνους μας. Ἀντηχοῦσιν ἄσματα καὶ ἡ πορεία γίνεται ταχύτερα. Ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς γενεικῆς ταύτης χαρᾶς, μόναι αἱ κἀμηλοὶ νεύουσι σοβαρῶς τὴν κεφαλὴν κάτω καὶ φαίνονται ἐλέγχουσαι τὴν χαρὰν καὶ τὰς παραφορὰς μας.

Καὶ τί πρὸς ἡμᾶς ἡ ἰδιοτροπία τῶν τετραραπόδων τούτων, ἀναισθητῶν πρὸς τὰς γαληνίους χαρὰς φύσεως ὠραιότερας καὶ ὁμαλωτέρας; Δι' ἡμᾶς μόνους ὁ

Ἰψιστος ἐπροίκισε τὰς ἐρήμους αὐτὰς διὰ τῆς αὐτῆς ἰσχυρᾶς καὶ χλοερᾶς βλαστήσεως.

Προχωροῦμεν, προχωροῦμεν πάντοτε, καὶ τὰ δάση μᾶς φεύγουσι, νομίζομεν ὅτι ἐγγίζομεν αὐτὰ διὰ τῶν χειρῶν μας, ἀκούομεν τὸν θύρουδον τῶν κυμάτων τῆς Μεσογείου. . . . Δὲν αἰσθανόμεθα πλέον οὔτε πείναν, οὔτε δίψαν, πᾶσα ἀνάγκη ἐξηλείφθη ἐνώπιον εὐτυχίας τοσοῦτον προσεχοῦς. . . ἐν θῆμα ἀκόμη. . . καὶ ὅλα ἐγένοντο ἄφαντα. . . . Τὰ δικυγῆ ἐκεῖνα κύματα, τὰ εὐθυμα ἐκεῖνα πτηνὰ, τὰ δάση τὰ ἀρωματικά καὶ ὁ ἡδὺς μινυρισμὸς φύσεως τερπνοτάτης, τὰ πάντα, τὰ πάντα ἐξηλήθησαν ἐν ἀκαρεῖ καὶ εὐρισκόμεθα πάλιν εἰς τὴν ἀπέραντον ἡμῶν ἔρημον, κυριευόμενοι αὐθῆς ὑπὸ τῶν τρώμων μας, τοῦ καμάτου καὶ τῆς δίψης γενομένης ἤδη ἰσχυροτέρας.

Αἱ κἀμηλοὶ εἶχον δίκαιον, δὲν ἐπλάνησεν αὐτὰς ὁ ἀντικατοπτρισμὸς, ἐπειδὴ συνήθησαν εἰς τὰς ταλαιπωρίας καὶ τὰς ἀπάτας τῆς ἐρήμου.

I.

Ἄφιξις εἰς Μαρῶνον.

Εἴχομεν λοιπὸν νέους νὰ ὑποστῶμεν κινδύνους, νέας προβλέπομεν συμφορὰς, καὶ ἡ καρτερία καὶ τὸ θάρρος μᾶς ἐγκατελίμπανον.

Τί τρομερώτερον τῆς ψευθεισῆς προσδοκίας! Καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα προσβάλλονται ἐνταυτῷ καὶ πολλάκις ὑποκύπτουσιν.

Αἱ κἀμηλοὶ μολαταῦτα ἐνεψύχωσαν τὰς ἐκλειπούσας δυνάμεις μας. Ἐβρωμῶνται ἐκ διαλειμμάτων καὶ ἐπειδὴ εἶχον μείνει ἄφρονι δι' ὅλης τῆς ἐρήμου, ἔσπευε νὰ πιστεῦσωμεν ὅτι μᾶς περιέμενον ἐν τάχει νέα φύσις, νέα φαινόμενα, οὐρανὸς γαληνίος, ἀτμοσφαῖρα γλυκυτέρα, ἡ ἀνάπαυσις, ὁ ὑπνος καὶ ἡ ἀσφάλεια.

Μ' ἔχαροποιεῖ δὲ πρὸ πάντων καὶ ἐνέσταζεν εἰς τὴν καρδίαν μου ἐλπίδα ἡ θεὰ πτηνῶν τινῶν, αὐτὴν ἀφοῦ ἐφθانون μέχρις ἡμῶν σχεδόν, ἐπέτων πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τῆς συνοδίας, ἄφηναν κραυγὴν χαρᾶς καὶ ἐπαυλαύθησαν εὐθυμῶν τὴν προτέραν ὁδόν των.

Τοιοῦτοτρόπως ὁ Χριστόφορος Κολόμβος, ἐν μέσῳ Ὠκεανοῦ ὀλιγώτερον κινδυνώδους παρα τὸν Ὠκεανὸν αὐτὸν, ὅπου ὁ σιμόν κυλιεῖ κύματα ἄμμου καὶ λίθων, ἐπανέφερε τὸ θάρρος εἰς τοὺς αὐτάς του, ἀποστατήσαντας καὶ δι' αἰσχρᾶς ὀπισθοπορίας, ζητούντας νὰ τῷ ἀφαιρέσωσι τὴν ἀθανασίαν του. Διὸ ἐτόλμησε νὰ ὁρκισθῆ εἰς τὴν τιμὴν αὐτοῦ, ὅτι ὑπῆρχε στερβὴ ἐκεῖ πλοῖον των, καὶ ὅτι μία εἰσέτι ἡμέρα καρτερίας ἐμελλε ν' ἀποζημιώσῃ αὐτῶν τοὺς κόπους καὶ τοὺς κινδύνους.

Ὡς εἰς τὸν Ὠκεανὸν, τὸ κύμα, ὁ οὐρανὸς, ὁ δελφίν εἶναι πολλάκις οἱ ἐρμηνευταὶ τοῦ μέλλοντος, οὕτω καὶ εἰς τὴν ἔρημον αἱ ἄμμοι ἔχουσι τὴν διάλεκτον αὐτῶν καὶ τὰ διδάγματα των. Ὁ οὐρανὸς ἔχει τὰς προρφήσεις του καὶ τὰς ἀναντιρρήτους προειδοποιήσεις του καὶ ὅταν ὁ ἀῆρ καὶ ἡ ἄμμος σιωπῶσι, ἡ κἀμηλος ὀμιλεῖ καὶ τὸ βάδισμα αὐτῆς τὸ εὐκίνητον ἢ τὸ σιβαρὸν καὶ ἐκκελυμένον εἶναι σημεῖον ἐλπίδος ἢ ἀπογνώσεως.

Ὁ! τώρα ἡ ἀμφιβολία εἶναι ἀδύνατος, ἡ πραγματικότης εἶναι ἐνώπιόν μας. Ἡ ἔρημος ἐκτείνεται ὀπιθεῖν μας, καὶ ἐμπρός, ἡ συνοδία ἀναπνεῖ ἀνέτως

καὶ πατεῖ γῆν γενναίαν, ὅπου ὑψοῦνται κορυφαὶ γέρ-
ραϊ, σκιαγραφοῦνται ὄρη μὲ τὰς ἀνωμαλίας των, τὰς
βαθείας κοιλάδας των, τοὺς προαιωνίους δρυμῶνας
των, τὰς ἀφθόους καὶ διαυγεῖς πηγὰς των.

Επανερχόμεθα εἰς τὸν κατοικούμενον κόσμον· θέ-
λομεν ἰδεῖ ἀνθρώπους, κατοικίας. Τὸ μέρος εἶναι μὲν
ἡμισφαιρον, ἀλλὰ μᾶς περιμένει ἡ φιλοξενία, ἡ
ἀρετὴ αὐτῆ των πρωτογενῶν λαῶν τῆς γῆς!

Ἰδοὺ τὸ πρῶτον δενδρόλλιον! Θεέ! πόσον ὠραῖον εἶ-
ναι! πόσον ὁ κορμὸς του εἶναι εὐλύγιστος καὶ ῥωμα-
λαῖος! πόσον ἡ πρασινὰς του εἶναι γλυκεῖα! πόσον
ἡ εὐωδία του εἶναι ἠδύπνοος!

Ἡ ἀκανθώδης ἀκαλήφρα (τσουκνίδα), ὁπόταν ἐξέρχεται
τις τῆς ἐρήμου, εἶναι ἡ γλοερά δέσμη τοῦ ἁσμοῦ, ἡ
τις φέεται εἰς κήπον πολυανθῆ.

Ἡ χώρα πλουτίζεται. . . . Τὸ νανοφυεὺς χαμό-
κλαδον δὲν ὑψοῖ πλέον μετ' ἀλαζωνίας τὴν κορυφὴν
του ὑπεράνω τῆς γῆς ἢ ἡ ἐρείκη, ἡ ἀνευ ἰκμάδος καὶ
χροιάς, ἀλλ' εὐρὺ παραπέτασμα ἐλαίων ἐκτείνεται,
ἀλλ' οἱ κομποὶ φοίνικες σαλεύουσι τὰς ὠραίας κορυφὰς
των, ποτίζει αὐτὰ διαυγὲς ῥυάκιον, ἡ χρυσαλὶς παίζει
εἰς τοὺς φραγμῶνας, ἡ παυρα κρύπτεται εἰς τὰς ὀπὰς
καὶ ἡ περιπλανωμένη χελιδὼν ἵπταται τῆδε κάκεισε. .
τὴ δὲ βέλτικη τὸ πάντων, ἀκούεται ἡ τύρβη, ἡ αἰώνιος
αὐτῆ μουσικὴ τοῦ κόσμου, ἡ τύρβη ἣτις ἔχει τὴν παῖ-
σίν τῆς, τὴν μέθην τῆς, τὴν παραφορὰν τῆς.

Σιωπή! κραυγὴ τις ἔφθασε μέχρις ἡμῶν. Αἱ κάμη-
λοι ἀπεκρίθησαν διὰ θελάσματος παρατεταμένου, οἱ
ἵπποι ἐχρεμέτισαν καὶ ἡ συνοδία εἶπε τὸ ἄσμα τῆς
χαρᾶς; Ἀλλάχ! Ἀλλάχ! Ἀλλάχ!

Εἰσῆλθομεν εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Μαρόκου.

Ἰδοὺ φυτεῖται τακτικά, οἰκίαι καθαραὶ καὶ εὐμορ-
φοι. . . Ἰδοὺ καὶ ἄνθρωποι.

Μᾶς περικυκλοῦσι, μᾶς ἐρωτῶσι, μᾶς συλλυποῦνται. .
Ἄ! λυπῆς ἀξιοὶ εἶναι οἱ ὀδοιπόροι οἵτινες διῆλθον τὴν
ἐρημον καὶ διεσώθησαν ἐκ τῶν καταστροφῶν αὐτῆς. .
Ἐγὼ λυποῦμαι ἐκείνους ὅσοι δὲν περιέτροξαν αὐτὴν,
δὲν ἐσπούδασαν τὰς ἀγρίας ἰδιοτροπίας τῆς, δὲν προ-
σέσχον τὸ οὖς εἰς τὴν σιγὴν τῆς, δὲν ἀνίχνευσαν τοὺς
ὄρζοντάς τῆς, δὲν εἶδον τὴν ἴβιν ἵπταμένην εἰς τὰ
ὑψη τοῦ αἰθέρος, ἡ σαλευομένη ἐπὶ τῆς θινός. Λυ-
ποῦμαι ἐκείνους ὅσοι δὲν ἤκουσαν τὴν οἰμωγὴν τοῦ
σιμόν.

Ἡ συνοδία ἐστρατοπέδευσε ὑπὸ πυκνὸν τι δάσος,
οὗτινος τοὺς πλείστους περιελιγμούς ἐγνώριζον αἱ κά-
μηλοι. Ἐγὼ δὲ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν κ' ἐνεφανίσθη
εἰς τὸν πρόξενον, ὑποδεχθέντα με ἄριστα. Τὴν ἐπαύ-
ριον ὑπήγα νὰ ἐνταμῶσω τοὺς συνοδοιπόρους μου καὶ
νὰ θλίψω τὴν χεῖρα δύο ἀγαθῶν Ἀράβων, πλησίον
τῶν ὁποίων συνεβάδισα καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν ὀδοι-
πορίαν.

Ἀκάματοι καὶ ἀδάμαστοι οἱ Ἄραβες ἐμελλον ν' ἀνα-
χωρήσωσι μετ' ὀλίγον διὰ τὴν Μέκκαν.

Ἡ Εὐρώπη μοὶ φαίνεται πεζωτάτη συγκρινομένη
πρὸς τὰς μεγαλοπρεπεῖς καὶ καταπληκτικὰς ἐκείνας
εἰκόνας.

Μετὰ δύο ἡμέρας, κρήτος κανονίου ἐν τῷ λιμένι,
μ' ἀνήγγειλε τὴν ἀφίξιν πλοίου Εὐρωπαϊκοῦ. Ἠγέρθη
κατεσπευσμένως καὶ ἔτρεξα νὰ μάθω νέα ἐκ τοῦ τό-

που ἔνθα ἀφῆκα πᾶσαν μου χαρὰν, πᾶσαν ἐλπίδα
τὴν οἰκογενεῖάν μου, τὴν μητέρα μου. . .

Ἄλλ' εἰσέτι δὲν ἐμελλον νὰ ἐπανίδω τὴν περὶ
αὐτὴν καὶ τετριμμένην χώραν τὴν ὁποῖαν καλοῦμεν
Εὐρώπην. Μετὰ τὴν ἐρημον τῆς Ἀφοικῆς, μὲ περιέ-
μενεν τὰ προαιώνια καὶ ἀπάτητα δάση τοῦ νέου κό-
σμου, οἱ ἄγριοι ἔρχοι τῆς καὶ οἱ καταρρόαται. . .
Εἶχον ἐπισκεφθῆ τὴν γελῶσαν καὶ τερπνὴν φύσιν τῆς
Βρασιλίας, τὴν ἔμελλον νὰ ἴδω τοὺς δρυμῶνας τοῦ
Μεξικοῦ, τοὺς καταρρόατας τοῦ Ὄρενόκου καὶ τοῦ
Μισισίππ. . . . (μεταφρ. Κ. Π.)

Τ Ε Λ Ο Σ .

ΘΟΥΡΟΥ ΑΛΔΣΕΝ.

Περίδοξος ἀγαματοποιός, κλέος τῆς Δανιμαρκίας,
εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς ὁποίας ἐγεννήθη τὴν 19
Νοεμβρίου 1770. Καὶ ὁ μὲν πατὴρ του, Ἰρλανδὸς
τὴν καταγωγὴν, ἦτον πτωχὸς ζυλογλύφος ἐργαζόμε-
νος εἰς τὰ βασιλικὰ νεώρια, ἡ δὲ μήτηρ του θυγάτηρ
ποιμένος. Ἡ εὐτελής των γονέων του κατάστασις δὲν
συνεχώρησεν εἰς αὐτοὺς νὰ δώσωσιν εἰς τὸ τέκνον τὴν
ἀγωγὴν πεφροντισμένην· ἀλλ' ὁ νέος, ἀπὸ τῆς τρι-
φερωτάτης αὐτοῦ ἡλικίας, εἶδειξε τοιαύτην ἀκατάστα-
τον κλίσιν πρὸς τὴν ζωγραφικὴν, ὥστε ἠναγκάσθησιν
νὰ τὸν στείλωσι ν' ἀκούσῃ τὴν σειράν των μαθημάτων
τῆς ἀκαδημίας των τεχνῶν, εἰς τὴν ὁποῖαν τὸν παρε-
δέχθησαν δωρεάν. Ὁ νέος Βερθόλδος, — τοῦτο ἦτον
τὸ κύριον ὄνομά του, — ἐφοῖτα ἀπὸ ἐξ ἑτῶν εἰς τὸ
σχολεῖον ἐκεῖνο, ὅταν τὸ 1787 ἠξιώθη τῆς μικρᾶς με-
ταλλείας, πρὸς ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας καὶ των προ-
δῶν του· ἡ τιμὴ αὐτῆ ἐπέφερον ἄλλην ἐπίσης ἀξιοζή-
λωτον, τὴν τῆς ἐγγραφῆς, λέγω, τοῦ ὀνόματός του
εἰς τὰς δημοσίους ἐφημερίδας, μεταξὺ των διαπρεφάν-
των μαθητῶν. Μετὰ τινὰ ἔτη ἠξιώθη καὶ τῆς μεγά-
λης μεταλλείας. Ἐκτοτε εἰς των καθηγητῶν τῆς Ἀκα-
δημίας ἀνέλαβε νὰ τελειοποιήσῃ τὴν τεχνικὴν τὴν
ἀγωγὴν, καὶ εἰς ὠραν πολλὰ κατάλληλον· ἐπειδὴ ὁ
πατὴρ του νέου, ἐπιθυμῶν νὰ προσλάβῃ αὐτὸν βοηθόν,
ἐσκόπευε νὰ τὸν ἀποσύρῃ ἀπὸ τὸ σχολεῖον. Ἄλλ' ὁ
νέος Θουρούαλδσεν εὗρεκε τὸν τρόπον τοῦ νὰ εὐχαριστή-
σῃ τὸν πατέρα του χωρὶς νὰ παραμελήσῃ τὰς σπουδὰς
του. Σῶζονται εἰσέτι ἀγάλματα ἅτινα συνελάξευσε
μετ' ἐκείνου, ἀποκαλύπτοντα εἰς τοὺς εἰδήμονας
τῆς τέχνης τὰ σπέρματα τῆς μελλούσης δόξης του.
Τρία ἔτη παρήλθον οὕτω πως. Κατὰ τὸ εἰκοστὸν ἔ-
τος τῆς ἡλικίας του ἐδίσταζε νὰ διαγωνισθῆ περὶ τοῦ
ἔτησιου βραβείου τῆς ἀγαματοποιίας τὸ ὁποῖον δίδει
ἡ ἀκαδημία. Οἱ φίλοι του, αἵτινες ἐξετίμων κάλλι-
στα τὴν ἀξίαν του, τὸν ἐνεθάρρουν ν' ἀποδυθῆ εἰς
τὸν ἀγῶνα. Ἐπέτυχε δὲ κατὰ πάντα, καὶ ἡ λαμπρὰ
του αὐτῆ ἐπιτυχία προσέκαλεσε πρώτη τὴν προστασίαν
τοῦ ὑπουργοῦ κόμητος Ρεβεντλώρ, ἀναθέσαντος εἰς
αὐτὸν τὴν κατασκευὴν πολλῶν ἔργων. Μετὰ δὲ δύο
ἔτη, διαγωνίσθη ἐκ νέου διὰ τὴν μεγάλην χρυστὴν με-
τάλλειαν. Ἡ νέα καὶ λαμπροτάτη ἐπιτυχία του ἔχο-
ρήγησεν εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ περιηγηθῆ τρία
ἔτη δαπάνῃ τῆς Κυβερνήσεως. Ἔτος δὲ ἦτον τότε τὸ
1796. Ἐμποδισθεὶς ἀπὸ βαρυτάτην ἀσθένειαν τοῦ νὰ